

Erfinpassingsplan
Bolwerkweg 13 te Aalten

Colofon

Erfinpassingsplan
Bolwerkweg 13 Aalten

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Nobelstraat 7-5
7131PZ Lichtenvoorde

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0850-509852

Opdrachtgever: Locis Adviseurs

Projectnummer en versie: 7220A versie 2.0	Status: Definitief
Ligging plangebied: Bolwerkweg 13 Aalten	Rapportdatum: 5-6-2025
Auteur: Ing. P. Leemreide	

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
Hoofdstuk 2	Plangebied	4
2.1	Situering van het plangebied	4
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	4
2.3	Landschap.....	7
2.4	Beschrijving van de landschappelijke kwaliteit van het plangebied	7
Hoofdstuk 3	Het ontwerp	8
3.1	Doelstelling.....	8
3.2	Uitgangspunten	8
3.3	Kansen voor versterking van het erf	8
3.4	Het ontwerp	8
Hoofdstuk 4	Inrichting en beheer.....	10
4.1	Inrichtingsmaatregelen	10
4.2	Beheer	10
Hoofdstuk 5	Groene ontwikkelingszone en puntentelling	12
5.1	Inleiding.....	12
5.2	Kernkwaliteiten	12
5.3	Effecten op kernkwaliteiten	12
5.4	Versterkingspunten	12

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

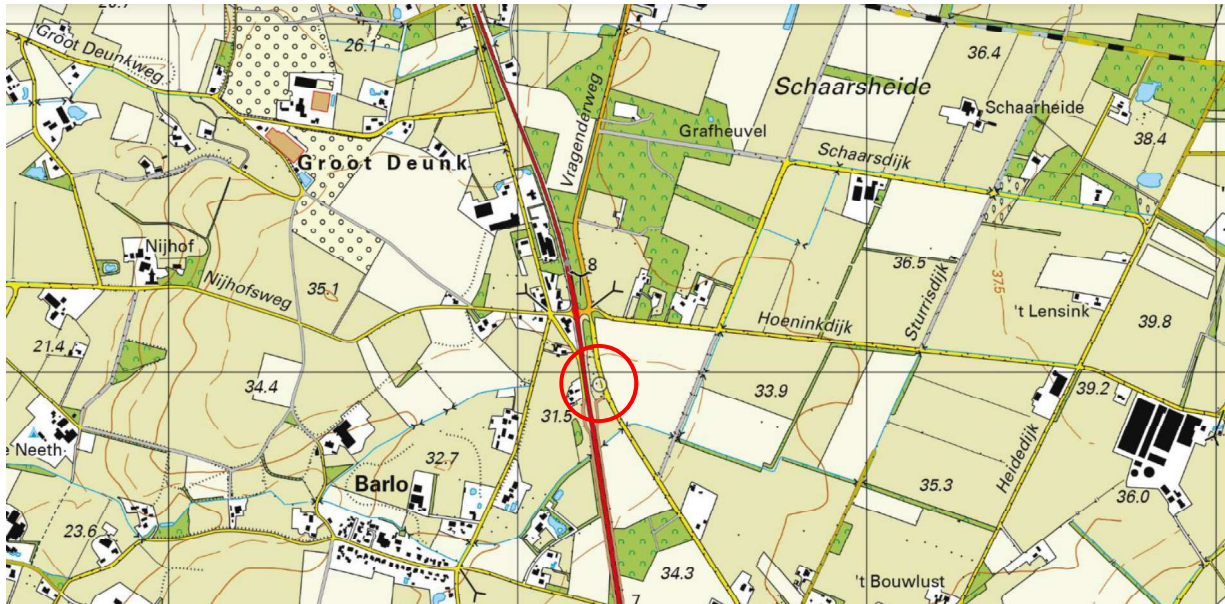
Er zijn plannen voor het wijzigen van de bestemming van een perceel aan de Bolwerkweg 13 te Aalten. Het huidige erf bestaat uit een voormalige kwekerij van kersdennen en planten. De wens bestaat kleinschalige recreatie mogelijk te maken op het perceel en vormt als het ware legalisatie van een reeds aanwezige situatie. De gemeente Aalten heeft aan de wenselijke ontwikkeling de voorwaarde verbonden dat een erfinpassingsplan opgesteld dient te worden voor de wenselijke eindsituatie.

In voorliggend inpassingsplan, wordt een erfinpassingsplan voor het uiteindelijke eindbeeld van het erf gegeven.

HOOFDSTUK 2 PLANGEBIED

2.1 Situering van het plangebied

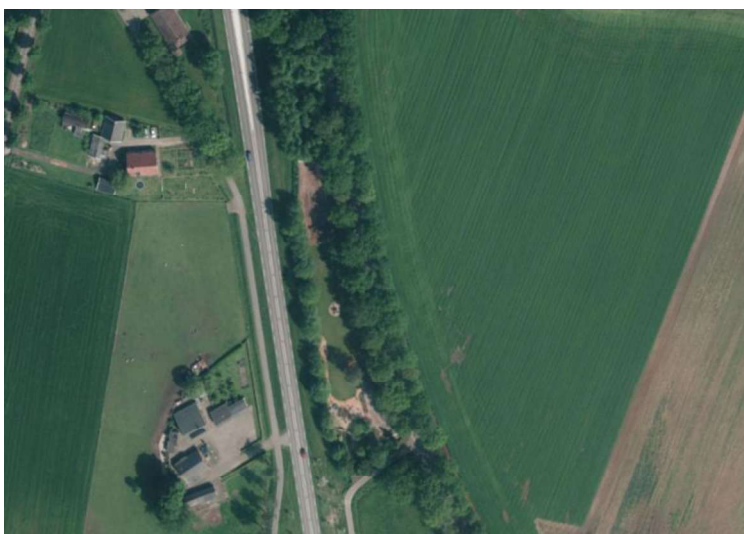
Het plangebied is gesitueerd aan de Bolwerkweg nummer 13. Het ligt in het buitengebied, circa 1,5 kilometer ten noordwesten van de woonkern Bredevoort. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: topotijdreis.nl, 2022).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een perceel grasland welke aan alle zijden omzoomd is met heesters, erfverharding en bebouwing. Op het erf staat een klein houten gebouwtje dat gebruikt wordt ten behoeve van dagrecreatie. Langs een deel van de oostrand van het perceel zijn in 2024 coniferen gerooid en vervangen door laurier. Het noordelijke deel van de oostrand bestaat uit een haag van buxus. Langs de westrand van het perceel staan verspreid enkele zwarte elzen die periodiek afgezet worden en meerstammig zijn. Het centrale deel van het perceel bestaat uit gazon en een border met sierplanten en heesters.

Luchtfoto van het erf (bron luchtfoto: kadaster.nl).

Aanzicht op het plangebied vanaf de Bolwerkweg, kijken in noordelijke richting.

Aanzicht op de aanwezige beplanting en gazon in het perceel.

Aanzicht op de aangelegde laurierhaag langs de oostrand van het perceel.

Zicht op de rij zwarte elzen aan de westrand van het plangebied vanaf de Hamalandroute, kijkend in noordoostelijke richting (bron foto: google maps).

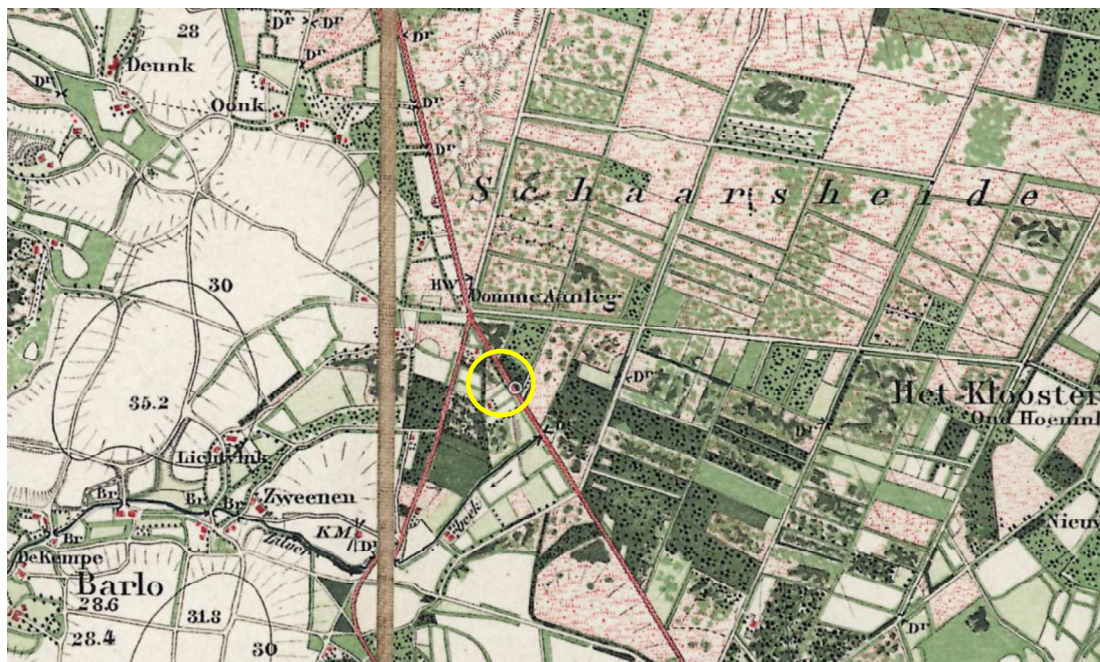

Zicht op de rij zwarte elzen aan de westrand van het plangebied vanaf de Hamalandroute, kijkend in noordoostelijke richting (bron foto: google maps).

2.3 Landschap

Het plangebied ligt op de westrand van de Schaarsheide. Dit was tot begin 20^e eeuw een uitgestrekt heidegebied dat begin vorige eeuw in cultuur is gebracht. Het behoort tot het heideontginningslandschap. Iets ten westen gaat het heideontginningslandschap over in het kampenlandschap van Barlo. Het heideontginningslandschap is een jong ontginningslandschap dat gekenmerkt wordt door een rationele blokverkaveling met rechte ontginningswegen. Verspreid in het landschap liggen zogenaamde ontginningsbosjes, veelal bestaand uit grove den. Tijdens de ruilverkaveling, uitgevoerd in de jaren '60-'70 van de vorige eeuw, zijn percelen aan elkaar getrokken tot grote blokken en zijn rechte gemengde houtsingels aangelegd langs kavelranden. Op onderstaande uitsnede van de historische kaart, wordt de ligging van het plangebied weergegeven. Op onderstaande kaart zijn de 'woeste gronden' van de schaarsheide zichtbaar, evenals het kampenlandschap ten westen van het plangebied.

De aanwezige zwarte elzen langs de westrand vormen een indicatie dat het plangebied (vroeger) een vrij hoge grondwaterstand heeft. Dit kan een hele kleine depressie zijn in het landschap omdat elzen rondom het plangebied vrijwel ontbreken.

Ligging van het plangebied op de topografische kaart. De ligging van het plangebied wordt met de gele cirkel aangeduid.

2.4 Beschrijving van de landschappelijke kwaliteit van het plangebied

Het plangebied vormt een smal perceel tussen de Bolwerkweg en de Hamalandroute. De beplanting langs de westrand bestaat uit een enkele rij zwarte elzen, welke in de afgelopen jaren afgezet zijn en vervolgens uitgelopen zijn tot meerstammige bomen. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan een smal loofhoutbosje. Langs de oostrand van het perceel, grenzend aan de Bolwerkweg, staat een haag van buxus en laurier. Deze hagen vormen een niet passend element in het landschap. De buxushaag is een relict van de boomkwekerij die in het verleden in het perceel aanwezig was. De laurierhaag is recentelijk aangelegd, nadat een rij coniferen verwijderd is.

De dichte elzenrij langs de westrand vormen een waardevol landschapselement. De buxus en laurierhagen worden niet beschouwd als waardevol landschapselement.

HOOFDSTUK 3 HET ONTWERP

3.1 Doelstelling

Het doel van een plan voor landschappelijke inpassing is het in harmonie met het omringende landschap inpassen van het erf. Dat wil niet zeggen dat alle bebouwing verstopt moet worden achter een 'groene muur' van beplanting. Bebouwing mag juist zichtbaar en beleefbaar zijn, maar beplanting kan wel bijdragen aan het wegnemen van zicht op minder fraaie elementen, zoals mestsilo's, betonnen keerwanden van kuilvoerplaten of grote, eentonige stallen voor de intensieve veehouderij.

3.2 Uitgangspunten

Uitgangspunt voor het opstellen van een erfinpassingsplan is behoud van zo veel mogelijk bestaande beplanting. Voorwaarde is wel dat het streekeigen beplantingsvormen zijn, passend in het landschap, en bestaat uit inheemse beplanting (geen conifeer, laurier, duindoorn, naaldbomen).

Bestaande beplanting

Langs de Bolwerkweg staan een haag van laurier en buxus, op het perceel staan heesters en laanbomen en langs de westrand staan zwarte elzen. Met uitzondering van de laurier wordt geadviseerd de aanwezige beplanting te behouden. Indien het perceel naast de buxus omgevormd wordt naar gemengd loofbos, zullen de buxusplanten op natuurlijke wijze afsterven en uiteindelijk verdwijnen.

Autochtoon plantmateriaal

Er wordt gebruik gemaakt van autochtoon plantmateriaal. Dat houdt in dat het plantmateriaal een Nederlandse herkomst heeft.

Streekeigen beplantingsvormen

Streekeigen beplantingsvormen voor het heideontginningslandschap in de oost-Achterhoek bestaan uit gemengde loofhoutsingels, gemengde loofhoutbosjes, struweelhagen, hoogstamfruitboomgaarden, laanbeplanting, scheerhagen, geriefhoutbosjes (erfbosjes) en solitaire bomen.

3.3 Kansen voor versterking van het erf

Door niet passende beplanting te verwijderen en eventueel te vervangen door passende beplanting, wordt de kwaliteit van het landschap versterkt. De landschappelijke kwaliteit van versterkt worden door de buxus en laurierhaag te verwijderen en te vervangen door inheemse beplanting. Gelet op de functie van het perceel (recreatie) is een scheerhaag ter hoogte van de bebouwing passend.

Het noordelijke deel bestaat uit een smal graslandperceel. Dit deel is eigendom van de gemeente Aalten welke aangegeven heeft dit deel graag omgevormd te willen hebben naar gemengd loofbos. Hierdoor wordt het reeds aanwezige loofbos, ten noorden ervan, versterkt.

3.4 Het ontwerp

Het plan voorziet in het aanvullen van de bestaande elzensingel aan de west kant van het perceel. Voor de weg wordt een scheerhaag gerealiseerd. Zo wordt het zicht ontnomen van de schuur. Ten noorden van het perceel wordt de bestaande gemeentelijke bosschage aangevuld doormiddel van een mantel-zoom overgang. Tevens wordt een kruiden- en faunarijk grasland gerealiseerd. Tot slot zal er twee hoogstamfruitbomen aangeplant worden.

Op onderstaande afbeelding, wordt het voorstel voor landschappelijke inpassing gepresenteerd.

Landschappelijke inpassingsplan Bolwerkweg 13 Aalten

Bestaand

- ① Schuur
- ② Inheemse beplanting
- ③ Erf verharding
- ④ Bosschage

Nieuw

- ⑤ Hakhout bosje (mantel)
- ⑥ Zoomvegetatie/kruidentruigte
- ⑦ Hoogstam fruitbomen
- ⑧ Kruiden- en faunarijk grasland
- ⑨ Aanvulling bestaande elzensingel
- ⑩ Scheerhaag veldesdoorn, liguster of (haag)beuk

Auteur: L. Talen
 Versie: 1.2
 Datum: 6-8-2025
 Status: Definitief
 Locatie: Bolwerkweg 13 Aalten
 Project: 2024-7220A

Plan voor landschappelijke inpassing van het erf.

HOOFDSTUK 4 INRICHTING EN BEHEER

4.1 Inrichtingsmaatregelen

De volgende inrichtingsmaatregelen worden voorgesteld om tot het wenselijke eindbeeld te komen.

1. Verwijderen laurierhaag ter hoogte van Bolwerkweg (circa 40 m1)
2. Aanplant scheerhaag (circa 40 m1)
3. Aanleg gemengd loofbosje (mantel) (700m2)
4. Realisatie zoomvegetatie
5. Aanplant 12 zwarte elzen in bestaande elzensingel

Ad 1 en 2. Verwijderen laurierhaag

De laurierhaag langs de Bolwerkweg wordt vervangen door een scheerhaag van inheemse beplanting. De scheerhaag mag bestaan uit beuk, haagbeuk, veldesdoorn of liguster. Op deze plek geldt een plantverbod voor meidoorn.

De nieuwe scheerhaag bestaat uit 4 stuks plantsoen per meter haag. Er worden vier stuks beplanting per meter haag geplant.

Ad 3. Aanplant gemengd loofbosje bos (mantel)

Aan de noordzijde van het plangebied wordt een hakhout bosje aangelegd. Dit bos bestaat uit een (gelijk) gemende opstand van zomereik, ruwe berk, lijsterbes, vuilboom, veldesdoorn, met langs de randen struweelbeplanting in de vorm van Gelderse roos en hondsroos. De nieuwe beplanting wordt geplant in een plantverband van 1,5x1,5 meter. In totaal worden 300 stuks driejarig bosplantsoen, in de maat 80-120 cm, geplant. Er worden geen boombeschermers geadviseerd.

Ad 4. Realisatie zoomvegetatie

Ten zuiden van het nieuwe bos wordt een zoomvegetatie ontwikkeld in de vorm van een strook ruigte. Deze ruigtestrook dient op natuurlijke, spontane wijze te ontstaan, als gevolg van het extensiveren van het beheer. De zoomvegetatie vormt een geleidelijke overgang van een lage, grazige vegetatie, naar opgaande houtige beplanting.

Ad 5. Aanplant elzen in bestaande elzenrij

In de rij zwarte elzen, langs de westzijde van het perceel, zitten enkele 'open plekken'. Deze open plekken worden opgevuld door de aanplant van jonge zwarte elzen. In de open plekken worden 12 jonge zwarte elzen geplant, bestaande uit driejarig bosplantsoen. Er worden geen boombeschermers geadviseerd.

4.2 Beheer

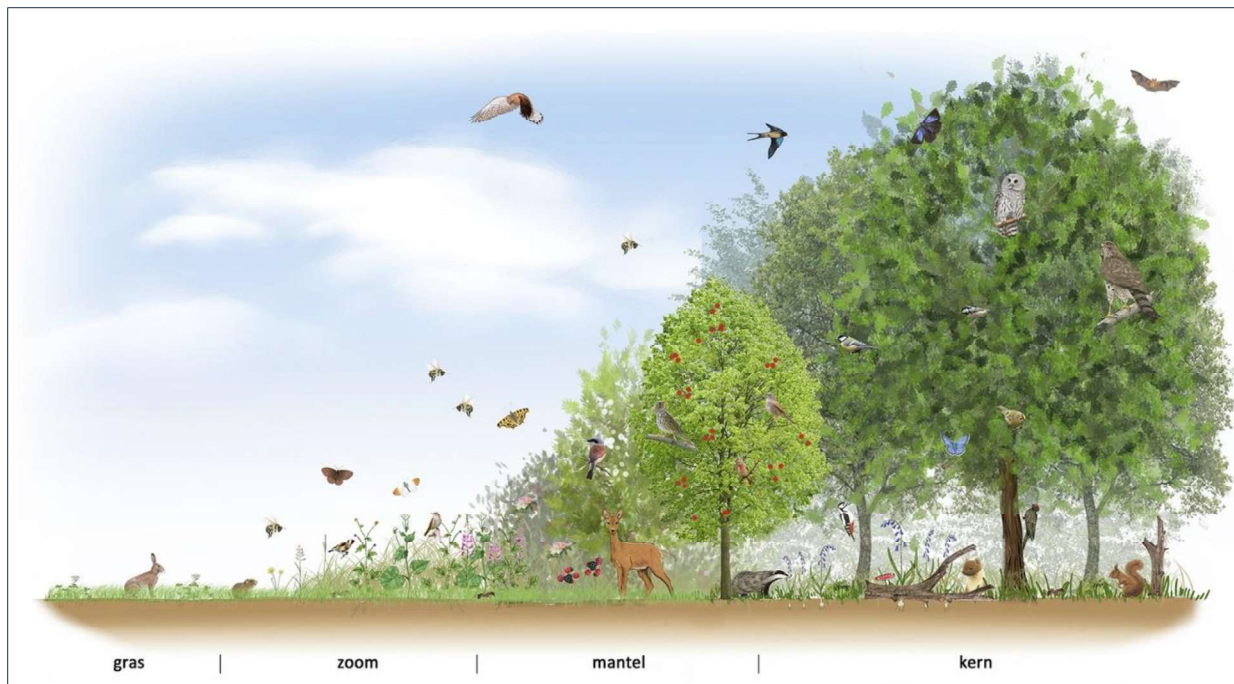
Om tot het wenselijke eindbeeld te komen, dient de jonge aanplant vervolg op de juiste wijze beheerd te worden. In deze paragraaf wordt aangegeven wat het wenselijke beheer van de verschillende elementen is.

Ad 1. Scheerhaag

De scheerhaag wordt jaarlijks één à twee maal geknipt of geschoren om de haag in de wenselijke hoogte en breedte te houden.

Ad 2. Bos

Het bos wordt niet beheerd, met uitzondering van de zuidrand van ca 5-6 meter. Deze rand wordt periodiek afgezet, waardoor een geleidelijke overgang ontstaat van korte grazige vegetatie, naar hoog opgaand bos (zie afbeelding onder).

Overgang van korte grazige vegetatie, via zoom-mantel, naar opgaand bos (bron: Landschapsbeheer Groningen).

Ad 3. Zwarte elzen;

De zwarte elzen worden na 15 jaar meegenomen in het hakhoutbeheer van de totale rij zwarte elzen. Dat houdt in dat ze afgezet worden (20-25cm boven de grond), waarna ze weer uitlopen tot meerstammige bomen.

5.1 Inleiding

Om de biodiversiteit nu en voor toekomstige generaties Gelderlanders veilig te stellen, beschermt de provincie het Gelders Natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Een groot deel van de Gelderse natuurgebieden is internationaal beschermd: de Natura 2000-gebieden. Juist in deze gebieden moet de biodiversiteit worden behouden of verbeterd. De provincie geeft in het natuurbeleid prioriteit aan het behalen van de Natura 2000-doelen in de Natura 2000-gebieden. Het Gelders Natuurnetwerk vervult daarnaast een belangrijke rol bij het behoud van de biodiversiteit. De Ecologische verbindingszones maken voor een klein deel uit van het Gelders Natuurnetwerk. De provincie wil de natuur van het Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone beschermen tegen aantasting en heeft daarom regels opgenomen in de Omgevingsverordening. Centraal staat de bescherming van de kernkwaliteiten. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en de omgevingscondities zoals stilte. De (nog te ontwikkelen) natuurwaarden zijn beschreven en als bijlage bij de Omgevingsverordening opgenomen. De omgevingscondities zijn in de bijlage bij de Omgevingsverordening wel benoemd, maar er heeft geen provincie dekkende inventarisatie plaatsgevonden. Bij projecten kan op maat een effectbeschrijving worden gemaakt voor de relevante omgevingscondities.

5.2 Kernkwaliteiten

Het plangebied ligt in deelgebied 43. Dit is deelgebied Veengoot. De kernkwaliteiten van de natuur en het landschap uit dit deelgebied bestaan uit:

- Grootschalig broekontginnings- en ruilverkavelingslandschap met de Veengoot als door het moeras gegraven waterloop, ontspringend in beekjes op het Oost-Nederlands Plateau, vandaar snelstromend afdalend naar het vroegere moeras
- oostelijk deel (Oost-Nederlands Plateau) onderdeel van Nationaal Landschap Winterswijk
- De evz Baakse Beek - Veengoot verbindt dit gebied met de IJssel en de Veluwe en naar het oosten met het land van Winterswijk en Duitsland; modellen: kamsalamander, hagedis, vuurvlieder en winde
- Parel Konijnendijk: schraallandrestant met grote aantallen orchideeën en andere zeldzame flora
- natuurgebieden De Maandag, Vildersveen: heide, schraalland en poelen met boomkikker
- leefgebied steenuil
- bijzondere, langgerekte dekzandrug: Romienendiek aan de zuidzijde
- kleinschalig en onregelmatig essen- en kampenlandschap op de rand van het Oost-Nederlands Plateau met duidelijk herkenbaar hoogteverschil
- cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beken, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels en boerderijen
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater

5.3 Effecten op kernkwaliteiten

Er bevinden zich geen negatieve effecten op de bovenstaande kernkwaliteiten.

5.4 Versterkingspunten

Als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling in de Groene ontwikkelingszone moeten de kernkwaliteiten van het gebied versterkt worden. De Provincie Gelderland heeft een rekenmethode ontwikkeld die aangeeft hoeveel versterking noodzakelijk is. De systematiek is gebaseerd op verlies- en winstpunten. De omvang van de versterking is afhankelijk van het karakter van de voorgenomen ontwikkeling, de oppervlakte en ligging in gebieden met bijzondere beleidsopgave, zoals een ecologische verbindingszone, open landschap of gebied met aardkundige waarde. Voor het bepalen van de benodigde omvang kunnen per type landschapselement en voorziening, punten gescoord worden. Voor het bepalen van de benodigde versterking is gebruikt gemaakt van de online rekentool van de Provincie Gelderland. Deze is op 6 augustus 2025 geraadpleegd

Verliesfactor

Er treedt geen verlies van kernkwaliteiten op.

Impactfactor

Er vind geen functie wijzing plaats in het plangebied. Daardoor zijn er geen negatieve impact punten.

De Provincie Gelderland berekend dit als volgt:

Aanvullende aanwijzingen bij het vaststellen van de impactfactor:

- U kunt ook negatieve waarde invullen als de ontwikkeling leidt tot vermindering van de oppervlakte (of andere eenheden) van de aangegeven bestemmingen. Dit levert dus aftrek van impact op.
- Een agrarisch bouwvlak dat grotendeels is volgebouwd met schuren en verharding is te vergelijken met de categorie bedrijventerrein (milieucategorie 1 en 2).
- Indien het totaal aan impactpunten negatief blijkt te zijn, gelden er geen eisen aan de omvang van versterkingsmaatregelen en is invulling van versterkingsmaatregelen niet nodig.

Verliesfactor

Verliesfactor 1

Categorie	Er treedt geen verlies van kernkwaliteiten op
-----------	---

Totalen

Totale oppervlakte (ha)	0,0000
Verliespunten	0

Impactfactor

Impactfactor 1

Categorie	Afwijkende categorie
Basispunten per eenheid	0,004
Aantal eenheden	1

Toeslagfactoren

Is er sprake van een nieuwe functie op deze locatie?	Nee
Is er sprake van open landschap?	Nee
Voor zover het gebied BUITEN open landschap ligt; Is er sprake van aardkundige waarden?	Nee
Is er sprake van een Ecologische verbindingszone (EVZ)?	Ja

Impactpunten

Basis	0
Incl. toeslagen	0

Totalen

Totale oppervlakte (ha), excl. windturbines	0,0000
Impactpunten	0

Conclusie is dat er geen impactfactoren plaats vindt. Daarom vindt zich ook geen versterkingsmaatregelen plaats.

Landschappelijke inpassingsplan Bolwerkweg 13 Aalten

Bestaand

- ① Schuur
- ② Inheemse beplanting
- ③ Erf verharding
- ④ Bosschage

Nieuw

- ⑤ Hakhout bosje (mantel)
- ⑥ Zoomvegetatie/kruidenruigte
- ⑦ Hoogstam fruitbomen
- ⑧ Kruiden- en faunarijk grasland
- ⑨ Aanvulling bestaande elzensingel
- ⑩ Scheerhaag veldesdoorn, liguster of (haag)beuk

Auteur: L. Talen
Versie: 1.2
Datum: 6-8-2025
Status: Definitief
Locatie: Bolwerkweg 13 Aalten
Project: 2024-7220A

